

СТРАТЕГИЯ ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЩИНА КАВАРНА (2020 – 2022 г.)

СЪДЪРЖАНИЕ

СПИСЪК СЪС СЪКРАЩЕНИЯТА: РЕЗЮМЕ НА ОБЩИНСКАТА СТРАТЕГИЯ:

I. ВЪВЕДЕНИЕ.

I.1. Нормативни изисквания за разработката

I.2. Подход за разработване на общинската стратегия.

I.3. Общи постановки за процеса на подкрепата на личностно развитие в контекста на закона на предучилищно и училищно образование и наредба за приобщаващото образование.

II. ПРЕДПОСТАВКИ ЗА РАЗРАБОТКАТА И ПРЕДИЗИВИКАТЕЛСТВА.

III. РЕЗЮМЕ НА АНАЛИЗА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОБРАЗОВАТЕЛНИТЕ ИНСТИТУЦИИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ.

III.1. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА /ПРОФИЛ НА ОБРАЗОВАТЕЛНИТЕ ИНСТИТУЦИИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА .

III.1.1. Общи сведения за образователните институции в община Каварна;

III.1.2. Данни за деца от специализираните институции за предоставяне на медико-

социални услуги за деца и от социалните услуги в общността.

III.1.3. Данни за обхват и посещаемост на децата и учениците за учебната 2018 / 2019г.

III.2. ДЕЦА И УЧЕНИЦИ В СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ.

III.2.1. Данни за включването на децата и учениците във форми за развитие на интересите и потребностите;

III.2.2. Данни за деца и ученици в риск

III.2.3. Данни за деца и ученици със специални образователни потребности

III.2.4. Данни за деца и ученици с хронични заболявания

III.2.5. Данни за деца и ученици с изявени дарби

III.3. КАДРОВАТА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ СЪС СПЕЦИАЛИСТИ В СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ.

III.3.1. Данни за персонала в училищата и ДГ и други специалисти на територията на общината;

III.3.2. Информация за възможностите на училищата /ДГ за ресурсно обезпечаване на подкрепа на децата и учениците със СОП;

III.3.3. Кадрова осигуреност със специалисти в социални и други институции на територията на община Каварна;

III.3.4. Реализирани форми за повишаване на педагогическите компетенции на педагогическите специалисти свързани с осигуряване и реализиране подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

III. 4. ПОДКРЕПЯЩАТА СРЕДА И УСЛОВИЯ ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ.

III.4.1. Изградени партньорства между образователните институции и други заинтересовани страни;

III.4.2. Изграждане на партньорства с други институции, функциониращи на териториите на общините в изпълнение на дейностите по подкрепа на личностното развитие.

III. 5. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОБЩИНИНА КАВАРНА.

III.5.1. Общинска политика за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците, специфични условия, обективни и субективни трудности, рискове, възможни решения;

III.5.2. Сътрудничество между институциите в системата на предучилищното и училищното образование, държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги;

III.5.3. Добри практики в общината на приобщаващото образование.

IV. ВИЗИЯ И СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ НА ОБЩИНСКАТА СТРАТЕГИЯ.

IV.1. Визия на Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие (2020г.–2022 г.);

IV. 2. Стратегически цели на Общинската стратегия.

V. ДЕЙНОСТИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКИТЕ ЦЕЛИ.

V.1. Достъп до качествено образование за децата и ученици.

V.2. Критерии за оценка изпълнението на Стратегията.

V.3. Предмет на оценката;

VI. КООРДИНИРАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКАТА СТРАТЕГИЯ.

СПИСЪК СЪС СЪКРАЩЕНИЯТА

ДГ	Детска градина
ДСП	Дирекция за социално подпомагане
ДПЛР	Допълнителна подкрепа за личностно развитие
ЕПЛР	Екип за подкрепа за личностно развитие
ЗПУО	Закон за предучилищното и училищното образование
МОН	Министерство на образованието и науката
МС	Министерски съвет
МКБППМН	Местна комисия за борба с противообществени прояви на малолетни и непълнолетни
НПО	Неправителствена организация
НЕИСПУО	Национална електронна информационна система за предучилищно и училищно образование
НУ	Начално училище
ОЗД	Отдел „Закрила на детето“
ОКЦПДМ	Общински консултативен център по проблемите на децата и младежта
ОПЛР	Обща подкрепа за личностно развитие
ОУ	Основно училище

РДСП	Регионална дирекция за социално подпомагане
РЕПЛРДУСОП	Регионален екип за подкрепа за личностно развитие на деца и ученици със специални образователни потребности
РУО	Регионално управление на образованието
РЦПППО	Регионален център за подкрепа процеса на приобщаващото образование
СОП	Специални образователни потребности
СУ	Средно училище
ЦОУД	Целодневна организация на учебния ден
ЦПЛР	Център за подкрепа за личностното развитие
ЦСОП	Център за специална образователна подкрепа

РЕЗЮМЕ НА ОБЩИНСКАТА СТРАТЕГИЯ

Стратегическата част на Общинска стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците на община Каварна се разработва в контекста на актуалното състояние на образователните институции на територията на общината и проученият капацитет на учебните заведения и детските градини за осигуряване на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците. Стратегическата част е в съответствие с националната политика в областта на приобщаващото образование като неизменна част от правото на образование.

Целите и приоритетите на Общинската стратегия са съобразени със законовата рамка на процеса на приобщаващо образование в българските образователни институции и изконното право на всяко дете да бъде приобщено и ценено, да се гарантира достъпа му до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности.

В Общинската стратегия се уреждат обществените отношения, свързани с процесите на приобщаващото образование, както и дейностите на всички институции в системата на предучилищното и училищното образование за предоставяне на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

Основните принципни постановки, залегнали в настоящата стратегия са:

1. Гарантиране на правото на всяко дете и ученик на достъп до детска градина и училище най-близо до неговото местоживееие и качествено образование.

2. Приемане и зачитане уникалността на всяко дете и ученик и подкрепа на неговото личностно израстване, на които образователните институции трябва да откликнат по най-подходящия начин, чрез гарантиране на максимално развитие на неговия потенциал.
3. Професионално развитие и повишаване на педагогическите компетентности на работещите в образователните институции с оглед на откликване на необходимостта от осигуряване на обща и допълнителна подкрепяща среда на децата и учениците.
4. Сътрудничество на институциите в системата на предучилищното и училищното образование на всички равнища – управление, диалог и екипност, споделяне на добри практики в процеса на приобщаващото образование, ефективно взаимодействие с родителските общности и НПО, осигуряване на обща и допълнителна подкрепяща среда.

Настоящата стратегия е за двугодишен период и се фокусира върху приоритети, даващи отговор как приобщаващото образование да се случи в детските градини и училищата осъзнато и пълноценно и да гарантира качествено образование за всяко дете и ученик.

I. ВЪВЕДЕНИЕ.

I. 1. НОРМАТИВНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РАЗРАБОТКАТА.

Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците на Община Каварна е разработена в изпълнение на чл. 197 от Закона за предучилищното и училищното образование (обн. ДВ бр. 79 от 13.10.2015 г., в сила от 01.08.2016 г.) и чл. 5 от Наредбата за приобщаващото образование (приета с ПМС № 286 от 04.11.2016 г. изменение и допълнение с ПСМ №289 /12.12.2018г./) Тя се позовава на Анализа на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, съгласно чл. 196, ал. 3 от ЗПУО, приет с решение № 54/27.08.2019 г. от Общински съвет град Каварна.

I. 2. ПОДХОД ЗА РАЗРАБОТВАНЕТО НА ОБЩИНСКАТА СТРАТЕГИЯ.

Процесът на разработване на Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците на община Каварна съдържа три основни етапа: **Подготвителен**, в който се планира и организира работата на общинските учебни заведения, детски градини, ЦПЛР-ОДК-Каварна и други институции във връзка с изготвяне на Анализ на потребностите относно подкрепата за личностно развитие на децата и учениците; **Същностен**, в който се извършват дейности, свързани с проучване на анализите на учебните заведения и детските градини, определяне на визия, цели, дейности в настоящата стратегия и **Финален** – свързан с разработването на стратегическия документ като окончателен. Освен тези три основни етапа са осъществени дейности, свързани с координиране, съгласуване, отчетност на техническия екип. Общинската стратегия се основава на цялостен и системен подход на организация и сътрудничество, както и ориентирания към резултата. Стремехът е към концентрация на обхвата на ограничен брой приоритети в съответствие с философията на приобщаващото образование, заложили в Закона за предучилищното и училищното образование и съпътстващите го нормативни документи и силна обвързаност на целите с реално измерими и проследими индикатори за резултат.

Проучен е пакет от действащи стратегически документи на европейско, национално, регионално и местно ниво, различни секторни стратегии и програми, статистически данни. Особено важен източник на информация за актуалното състояние

на образователните институции на територията на общината и капацитета за осигуряване на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците са Анализите на потребностите относно подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, изготвени от директорите на общинските училища и детските градини на територията на община Каварна.

1.3. ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ПРОЦЕСА НА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ В КОНТЕКСТА НА ЗАКОНА ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНО И УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ И НАРЕДБА ЗА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ.

Подкрепа за личностно развитие на децата и учениците се осигурява от институциите в системата на предучилищното и училищното образование, съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги съгласно чл. 174 ал. 1 от ЗПУО.

Подкрепата за личностно развитие се осигурява на всички деца и ученици, в съответствие с индивидуалните им потребности и има за цел да осигури подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им съгласно чл. 176, ал. 1 от ЗПУО и чл. 4, ал. 2 от Наредбата за приобщаващото образование.

Наредбата за приобщаващото образование определя държавния образователен стандарт за приобщаващо образование, както и редът за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа.

Децата и учениците имат право да получат обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие съгласно чл. 171, ал. 1, т. 7 от ЗПУО.

Общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие се осигурява там, където са детето и ученикът – чл. 177 ал. 2 от ЗПУО.

Общата подкрепа за личностно развитие е насочена към развитие на потенциала на всяко дете и ученик и включва:

1. екипна работа между учителите и други педагогически специалисти;
2. допълнително обучение по учебни предмети при условията на ЗПУО;
3. допълнителни модули за деца, които не владеят български език (само за детските градини);
4. допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;
5. консултации по учебни предмети;
6. кариерно ориентиране на учениците;
7. занимания по интереси;
8. библиотечно-информационно обслужване;
9. грижа за здравето;
10. осигуряване на общежитие;
11. поощряване с морални и материални награди;
12. дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
13. ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
14. логопедична работа;

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя въз основа на оценка на индивидуалните потребности на деца и ученици.

Допълнителна подкрепа за личностно развитие се предоставя на деца и ученици със СОП, в риск, с хронични заболявания и с изявени дарби. Тя включва:

1. работа с дете и ученик по конкретен случай;

2. психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания;

3. осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;

4. предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания;

5. ресурсно подпомагане.

Съгласно чл. 81 от Наредбата за приобщаващо образование, допълнителната подкрепа е:

- краткосрочна (минимум 1 учебна година, максимум – до края на етап на обучение);
- дългосрочна – повече от един етап или степен на обучение или за целия период на обучение.

II. ПРЕДПОСТАВКИ ЗА РАЗРАБОТКАТА И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА.

Законът за предучилищното и училищно образование поставя изискване за разработване на Общинска стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците въз основа на областната стратегия по чл. 196 от ЗПУО. В процеса на разработване на Общинската стратегия се включват и описват предизвикателствата, стратегическите цели и дейности, които са в синхрон с философията и концепцията на приобщаващото образование.

За успешно прилагане в практиката на организацията, принципите и процедурите, изисквани от Закона за предучилищното и училищно образование и Наредбата за приобщаващото образование се поставят следните предизвикателства:

1. Преобразуване на институции в системата на предучилищното и училищното образование. Новата законодателна рамка поставя нови изисквания към детските градини и училищата. Активно и действено взаимодействие между държавни, общински органи и структури, включително доставчици на социални услуги за осигуряване на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

2. Философията на приобщаващото образование поставя необходимостта пред педагогическите специалисти за придобиване на компетентности, свързани с новите нормативни промени, както и осмисляне на собствения си педагогически опит с родители, добрите си практики, възможностите за развитие на тези практики и обогатяването им с нови идеи. Приобщаващото образование изисква разширяване на кръга от педагогически специалисти в екипна работа като основен подход в неговата реализация.

3. Организацията и съдържанието на предучилищното и училищно образование е свързана с промени във финансирането на дейностите за обща и допълнителна подкрепа на децата и учениците.

4. За осъществяване на процеса на приобщаващото образование е необходимо фокусиране върху всички участници в процеса на образование – деца, родители, педагогически специалисти. Нетърпимост към дискриминиращите нагласи и поведение и подготовка на децата и учениците за живот в приобщаващо общество.

**РЕЗЮМЕ НА АНАЛИЗА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОБРАЗОВАТЕЛНИТЕ
ИНСТИТУЦИИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА КАВАРНА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ
НА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ**

**III.1. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА/ПРОФИЛ НА ОБРАЗОВАТЕЛНИТЕ
ИНСТИТУЦИИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА.**

С влезлия в сила на 01.08.2016 г. Закон за предучилищното и училищно образование институциите в образователната системата на територията на община Каварна осигуряват подкрепа за личностно развитие на децата и учениците съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги. Те разработват самостоятелно и прилагат цялостни политики за изграждане на позитивен организационен климат в условия на сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между участниците в образователния процес и работят по посока на утвърждаване на позитивна дисциплина и развитие на училищната общност.

III.1.1. Общи сведения за образователните институции в общината към 06.02.2020г.

През учебната 2019/2020 г. е утвърдена училищна мрежа в община Каварна с дейността на 7 целодневни детски градини с общо 21 групи с 407 деца, които са на възраст както следва: 2-4 годишни-214 деца; 5-годишните-95 деца; 6-годишни-98 деца. За възпитанието, социализирането и обучението на децата се грижат 86 души персонал. От тях 46 педагогически персонал и 40-непедагогически. Детските градини в общината прилагат системата на делегирани бюджети, даваща правото на самостоятелно планиране и изразходване на годишните им бюджети. В детските заведения в са създадени съвременни условия за отглеждане, възпитание, обучение и социализация на деца от предучилищната възраст. За тях се грижат квалифицирани педагогически специалисти.

	Име на Детската градина	Населено място	Вид	Брой деца			общо
				2-4г.	5 г.	6г.	
1.	ДГ "Здравец"	гр. Каварна	Целодневна	76	27	31	134
2.	ДГ „Радост"	гр. Каварна	Целодневна	55	32	21	108
3.	ДГ "Детелина"	гр. Каварна	Целодневна	52	22	34	108
4.	ДГ "Слънце"	с. Септемврийци	Целодневна	17	10	7	34
5.	ДГ "Калиакра"	с. Българево	Целодневна	7	1	4	12
6.	ДГ "Дъга"	с.Вранино	Целодневна	4	1	1	6
7.	ДГ "Калинка"	с.Раковски	Целодневна	3	2	0	5
			Общо:	214	95	98	407

№	Име на училището	Населено място	Начин на финансиране	Брой деца / ученици												
				I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Общо деца

1.	СУ "Ст. Караджа"	гр.Каварна	община	42	46	31	48	47	31	53	52	44	38	40	33	505
2.	ОУ"Йордан Йовков"	гр. Каварна	община	28	47	44	34	36	53	36	x	x	x	x	x	278
3.	ОУ"Св.Св. Кирил и Методий"	С. Белгун	община	4	5	2	4	7	8	2	x	x	x	x	x	32
4.	НУ "Бр.Миладинови"	гр. Каварна	община	21	20	23	16	x	x	x	x	x	x	x	x	80
5.	НУ "Христо Ботев"	с.Септемврийци	община	6	2	6	5	x	x	x	x	x	x	x	x	19
6.	ПЗГ "Кл. Арк. Тимирязев"	гр. Каварна	община	x	x	x	x	x	x	x	49	34	35	29	16	163
				101	120	106	107	90	92	91	101	78	73	69	49	1077

Във всички училища на територията на общината е създадена целодневна организация на учебния процес, осигурен е безплатен транспорт за деца и ученици от местоживеенето им до най – близката детска градина и най – близкото средишно училище. За обучението и възпитанието на учениците се грижат 133 педагози и 35 души непедagogически персонал

- Средно училище „Стефан Караджа”гр. Каварна- 505 ученици (8 деца със *Специални образователни потребности* (СОП)), педагогически персонал-56, непедagogически персонал-13 души);
- Основно училище „Йордан Йовков”-гр. Каварна- 278 ученици (7 деца със СОП, педагогически персонал-32, непедagogически -8 души);
- Основно училище „Св. Св. Кирил и Методий” с. Белгун –32 ученици (училището е със статут „Защитено училище”, педагогически персонал-9, непедagogически -1 души);
- Начално училище „Братя Миладинови” гр. Каварна-80 ученици (педагогически персонал-14, непедagogически -4 души Образователен медиатор-1,);
- Начално училище „Христо Ботев” с. Септемврийци-19 ученици (педагогически персонал-5, непедagogически - 1 Образователен медиатор-1,);
- Професионална земеделска гимназия „Климент Арк. Тимирязев”-163 ученици. (педагогически персонал-19, , непедagogически -8);
- Център за специална образователна подкрепа (ЦСОП) гр.Каварна -22 ученика (педагогически персонал- 9, непедagogически -5). Центъра осъществява диагностична, рехабилитационна, корекционна и терапевтична работа с деца и ученици, за които оценката на регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование е установила, че съобразно образователните им потребности може да се обучават в център за специална образователна подкрепа. Осъществява педагогическа и психологическа подкрепа. Прилага програми за подкрепа и обучение за семействата на децата и учениците
- Център за подкрепа за личностното развитие (ЦПЛР) ОДК Каварна, в който работят педагогически персонал- 5, непедagogически -2 души. Организирант се дейности, подкрепящи обучението и възпитанието на децата и учениците, както и дейности за развитие на техните интереси и способности. Сформирани са 25 групи с направления в областта на науката и технологиите, изкуството и придобиване на умения за лидерство, в които са включени над 300 деца и ученици.

В отговор на необходимостта от предоставяне на подкрепа за личностно развитие в условията на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията, в училищата са разработени и приети документи, като: Стратегия за намаляване на отсъствията на учениците с цел обхват и задържане на децата в училище чрез мотивация и създаване на положителна нагласа към учебния

процес, Програма на превенция за ранното напускане на училище, Програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи, В детските градини се прилага стратегия за привличане и задържане на децата, която включва мерки като: поддържане на качество на възпитателно-образователния процес, добра кадрова обезпеченост като условие за доверието на родителите, привличане на родителите като партньор в организиране на дейностите и в осъвременяването на дидактичната и игрова база, съдействие в осигуряването на подкрепата за личностно развитие.

III.1.2. Данни за деца от специализираните институции за предоставяне на медико-социални услуги за деца и от социалните услуги в общността.

На територията на Община Каварна, за съжеление не се предлагат социални услуги за децата или услуги от резидентен тип.

Специализираните институции за социални услуги извършват дейности, близки до посочените в чл. 49, ал. 1, т. 3, 5 и 6 от ЗПУО – превантивна, диагностична, рехабилитационна, корекционна и ресоциализираща работа с деца и ученици, педагогическа и психологическа подкрепа, прилагане на програми за подкрепа и обучение за семействата на децата и учениците с увреждания. В тях работят специалисти, които могат да осигуряват предлагането на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в училищата и детските градини. Това дава възможност за компенсиране на недостига на специалисти в образователните институции, където е необходимо.

III.1.3. Данни за обхват и посещаемост на децата и учениците за учебната 2018/2019 г.

Брой необхванати 5 –годишни и 6 –годишни деца на територията на общината	0
Брой деца в задължителна училищна възраст, необхванати в системата на училищното образование	10
Брой деца и ученици, нередовно посещаващи ДГ /училище	35 деца 34 ученици
Брой ученици, отпаднали от системата на училищното образование	0

Високият процент на обхванатите деца, подлежащи на задължително предучилищно образование, е показател за предприети действени мерки на общинско ниво, свързани с осъзнаване важността на задължителното предучилищно образование, две години преди постъпване в първи клас, съвместно с педагогическите специалисти от детските градини.

На училищно и общинско ниво са предприети мерки за обхващане, задържане и връщане на децата и учениците в системата на образованието, разработени са Стратегия за привличане и задържане на децата и учениците, Програма за превенция за ранното

напускане на училище. В община Каварна е изградена добре функционираща система за предучилищно и училищно образование. Съществуват условия за сътрудничество между всички институции, имащи отношение към процеса на образование. Подхожда се комплексно и същевременно се действа индивидуално към конкретния случай за всяко дете, застрашено от отпадане от образователната система.

По отношение на децата и учениците, които не са обхванати в образователната система, за които има риск за отпадане от училище и детска градина или са напуснали преждевременно образователната система работи се по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст съгласно Решение № 100/08.06.2018 г. на Министерски съвет (Механизма).

Сформирани са екипите за обхват, които включват представители на училищата, детските градини, общината и други институции (МВР, ДСП). Предвид специфичните дейности на екипите за обхват по предложение на директорите на училища и по преценка на началника на РУО в тях могат допълнително да бъдат включвани и работещите в училищата психолози и педагогически съветници, чиито професионални умения са полезни за работата с децата и техните родители.

Екипите за обхват осъществяват дейности за интервенция, компенсирание и превенция спрямо трите основни групи:

- деца в задължителна предучилищна възраст и ученици в задължителна училищна възраст, които досега не са обхванати в образователната система
- ученици в задължителна училищна възраст, отпаднали от училище
- деца и ученици в риск от отпадане

За изпълнението на дейностите по прилагане на Механизма е разработена Информационна система за реализация на механизма (ИСРМ) на МОН „Посещаемо и безопасно училище” с всички данни, необходими за откриване и обхващане в образователната система на децата и учениците, които по сведения от ГРАО са в задължителна училищна възраст.

Причините за необхванати деца и ученици или преждевременно напускане на образователните институции се обособяват в три групи: икономически, социални и етнокултурни.

Институциите, в рамките на своите правомощия, водят активна политика за предотвратяване на напускането на образователната система и връщането на учениците в нея. Необходимо е ефективно координиране на дейностите между образователни институции, държавни и местни структури, както и доставчици на социални услуги за комплексно решаване на проблемите, свързани с отпадане от училищното образование. В училищата ежедневно се контролира присъствието на учениците в час, като отсъствията се регистрират в дневник.

Формират се групи по интереси, като целта на педагогическата общност е да предложи оптимален брой извънкласни дейности в условията на благоприятна училищна среда, за да отговори на търсенето на децата и учениците.

Сред важните фактори за привличане и задържане на децата в училище е работата в екип. От учителите в сътрудничество с педагогическия съветник, психолог, логопед, ресурсен учител, се очаква да консултират, съветват и съдействат за получаване на необходимата психологическа подкрепа и психо-социална рехабилитация.

III.2. ДЕЦА И УЧЕНИЦИ В СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ.

Подкрепата за личностно развитие се предоставя в съответствие с индивидуалните потребности на всяко дете или ученик съгласно чл. 4 ал. 2 от Наредбата за приобщаващо образование. Данните за децата и учениците, за които е необходимо да се осигури обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие дава реална представа за разбирането на ситуацията относно необходимостта от образование в приобщаваща среда.

III.2.1. Данни за включването на децата и учениците във форми за развитие на интересите и потребностите.

Обобщена информация за учениците на територията на община Каварна

Училищни библиотеки

Брой училища	Брой училищни библиотеки	От тях открити през учебната 2018/2019 година	Брой щатни библиотекари	От тях назначени през учебната 2018/2019 година
6	1 СУ “Стефан Караджа“ гр. Каварна	0	1	0

Дейности по проекти и ЦОУД

Ученици, включени в ЦОУД за учебната 2018 / 2019		Ученици, включени в училищни форми за развитие на интересите финансирани държавния бюджет		Ученици, включени във форми за развитие на интересите по проекти към МОН /“Подкрепа за успех“ и др./		Брой ученици, включени в извънучилищни форми за развитие на интересите	
Брой групи	Брой ученици	Брой групи	Брой ученици	Брой групи	Брой ученици	Брой групи	Брой ученици
27	525	27	525	12	310	6	300

Обобщена информация за учениците на територията на община Каварна

От обобщената информация за включването на децата и учениците във форми за развитие на интересите и потребностите е видно, че повече от 50% от учениците от основния етап на средното образование са включени в целодневна организация на

учебния ден. Обхващането на учениците в ЦОУД означава, че педагогическите екипи в училищата са осигурили финансова и материална обезпеченост на образователната институция, наличие на санитарно - хигиенни условия, безопасни условия на обучения и заявени желание от страна на родителите.

Чрез него се създават условия за повишаване на потенциала на учениците и възможностите им за успешно завършване на средното образование чрез допълване, развиване и надграждане на техните знания, умения и компетентности, придобити в рамките на задължителната им подготовка в училище. В проекта са включени 5 училища на територията на общината. Чрез групите се дава възможност на учениците, в зависимост от техните потребности, да развиват своите интереси или да се преодоляват обучителни затруднения.

Силни страни, свързани с организиране, сформирани и реализирани на различни групи и форми по интереси и потребности, в които са включени и участват учениците:

- Реализиране на дейности по самоподготовка на учениците за успешно участие в процеса на обучение;
- Целодневната организация на учебния ден осигурява грижа за децата през деня в училище чрез столово хранене, медицинско обслужване и безплатен транспорт за пътуващите ученици;
- Създадени и оборудвани кътове за почивка и игра в класните стаи;
- Подпомагане социализацията на учениците: изграждане на умения за общуване, решаване на конфликти и социално приемливо поведение;
- Гарантиране участието и изявата на учениците в образователния процес и в дейността на училището;
- Открити в училищата зали-игротеки активно се използват за занимания по интереси, мероприятия и тържества.

Изведените проблеми и затруднения при организиране и формиране на групи са обобщени, както следва:

- Липса на кадри за разкриване на разнообразни дейности;
- Липса на достатъчно финансови средства за осигуряване на необходимите ресурси за реализиране на избраните форми за развитие на интересите и потребностите на учениците;
- Необходимост от подобряване на материално техническата база.

Детските градини и училищата предоставят допълнителна подкрепа за личностно развитие въз основа на оценка на индивидуалните потребности на децата и учениците в риск, децата и учениците със специални образователни потребности, с хронични заболявания и изявени дарби съгласно чл. 187 ал. 2 от ЗПУО. За ефективно изпълнение на ключовия период на преход от ЗПУО към Наредбата за приобщаващото образование за тези четири групи деца и ученици, е необходимо ефективно и съвместно да се работи с образователните институции за осигуряване на действена приобщаваща среда

III.2.2. Данни за децата и учениците в риск

2.1 Деца без родителска грижа или чиито родители са починали, неизвестни, лишени са от родителски права или родителските им права са ограничени, в т.ч с родители в чужбина	24
2.2 Деца, жертва на злоупотреба, насилие, експлоатация или всякакво друго нехуманно или унизително отношение или наказание във или извън семейството му	13
2.3 Деца в опасност от увреждане на физическото, психическото, моралното, интелектуалното и социалното развитие	96

От обобщената информация за деца в риск най-голям е броят на децата без родителска грижа или чиито родители са починали, неизвестни, лишени са от родителски права или

родителските им права са ограничени, в т.ч с родители в чужбина. Общината разработва програми за закрила на детето за всяка текуща година. Организираните се извънкласни дейности в училищата за тези деца и ученици, включват се в образователни програми, свързани с опасностите и последствията от употребата на психоактивни вещества, рисково сексуално поведение и др. Дейностите се изпълняват от общинска администрация, училищни екипи, МКБППМН и ОКЦПДМ.

В случаите на дете в риск се прилага Координационния механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца-жертви или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция, който регламентира конкретните задължения на ангажираните субекти в случаите, при които е необходима кризисна интервенция. Механизмът обединява ресурсите и усилията на ОЗД, представителите на общината, РУ на МВР; РЗИ; личен лекар на детето; РУО на МОН; училище; детска градина; МКБППМН; съд; прокуратура, доставчик на социална услуга и др.

Институциите водят активна политика в рамките на своите правомощия за превенция на рисково поведение и подкрепа на децата и учениците в риск. Недостатъчна е все още координацията и обмена на данни между тях за ефективен комплексен подход към проблемите на тези деца и ученици. Устойчивостта на взетите мерки за преодоляване на рисково поведение или предотвратяване на случаите на дете, жертва на насилие е чрез осигуряване на обща и допълнителна подкрепа в образователните институции за всеки конкретен случай с активно взаимодействие между общински и държавни структури, както и доставчици на социални услуги.

III.2.3. Данни за деца и ученици със специални образователни потребности.

3.1 Общ брой на децата и учениците със специални образователни потребности, които се обучават в детски градини по чл. 35 и в училищата по чл. 38 от Закона за предучилищното и училищното образование	23
От общия брой по т.3.1 – с ресурсно подпомагане от РЦПППО	23
3.2. Общ брой на децата и учениците със специални образователни потребности, които се обучават в специални училища	0
3.3 Деца и ученици със сензорни увреждания	0
3.4 Деца и ученици с множество увреждания	0
3.5 Деца и ученици интелектуални затруднения	5
3.6 Деца и ученици с езиково-говорни нарушения	8
3.7 Деца със специфични нарушения на способността за учене (дислексия, дисграфия, дискалкулия)	8
3.8 Деца и ученици с разстройства от аутистичния спектър	1
3.9 Деца с емоционални и поведенчески разстройства	0
От всички деца и ученици със СОП – брой на децата и учениците с необходимост от интензивна грижа и подкрепа	23

Детските градини и училищата предоставят допълнителна подкрепа за личностно развитие въз основа на оценка на индивидуалните потребности на децата и учениците в риск, децата и учениците със специални образователни потребности, с хронични заболявания и изявени дарби съгласно чл. 187 ал. 2 от ЗПУО. За ефективно изпълнение на ключовия период на преход от ЗПУО към Наредбата за приобщаващото образование в Анализите направени от общините е проучена и обобщена информацията за тези четири групи деца и ученици, за които е необходимо ефективно и съвместно да се работи с образователните институции за осигуряване на действена приобщаваща среда.

ЕПЛР се определят със заповед на директора от съответната образователна институция за дете или ученик със СОП и изпълняват своите задължения в съответствие с Раздел III „Екип за подкрепа за личностно развитие на детето или ученика“ от

Наредбата за приобщаващо образование. В състава на ЕПЛР участват психолог и/или педагогически съветник, логопед, ресурсен учител/специален педагог, както и други специалисти според индивидуалните потребности на детето или ученика. Екипите се ръководят от определения със заповедта на директора специалист от ЕПЛР.

В работата на ЕПЛР на детето или ученика участва родителят, а при необходимост и представител от съответния регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование. За всяко заседание се води протокол.

В началото на всяка учебна година директорите на детските градини и училищата с писмо до директора на РЦПППО – Добрич изискват необходимите специалисти за определяне на ЕПЛР за всяко дете/ ученик със СОП съгласно чл. 188 ал. 3 от ЗПУО.

Община	Брой деца със СОП от ДГ, които се подпомагат от специалисти назначени в ДГ	Брой деца със СОП от ДГ, които се подпомагат от специалисти от РЦПППО	Брой ученици със СОП, които се подпомагат от специалисти назначени в училище	Брой ученици със СОП, които се подпомагат от специалисти назначени от РЦПППО	общо
Каварна	0	6	0	17	23

През последните години се наблюдава плавно увеличаване на броя на децата и учениците със специални образователни потребности. Като причина за това може да се определи осъзнаването на проблема от родителите и търсенето на необходимите специалисти. Ученици със специални образователни потребности нуждаят се от ежедневно присъствие на ресурсни учители. В работата на учителите, включени в екипите за подкрепа за личностно развитие, вече се открояват някои проблеми и затруднения, свързани с непознаването на специализираната методика за обучение, както и с липсата на подходящи дидактични материали, учебници и помагала, адаптиращи учебния материал към децата със специални образователни потребности.

Училищата посочват като друг проблем недостатъчната кадрова осигуреност с психолози, логопеди и ресурсни учители, както и невъзможността да осигурят такива кадри в рамките на делегирания си бюджет, които да присъстват ежедневно в училище и да отговарят на потребностите от адекватна и своевременна подкрепа на децата и учениците.

Финансовият ресурс за организиране на по-голям брой разнообразни и креативни форми за оказване на подкрепа е недостатъчен, което налага ангажиране на училищната общност и обществеността в търсенето на алтернативи за финансиране.

За решаване на вече очертаните проблеми могат да бъдат обособени следните възможности:

- активиране на училищното настоятелство и обществения съвет в дейности, свързани с оказване на подкрепа на учениците;
- работа с неправителствени организации;
- мотивиране на педагогическите специалисти да получат допълнителна квалификация с оглед оказване на адекватно съдействие на нуждаещите се деца и ученици;

- изнесено обучение на РЦПППО град Добрич по детски градини и училища, свързано с методи и техники на обучение на деца и ученици със специални образователни потребности;
- адекватно финансиране на дейностите за подкрепа за личностно развитие, реализирани от училищата – обзавеждане на кабинети съобразно потребностите на децата и осигуряване на квалификационни дейности за кадрите, които ще работят с ученици със специални образователни потребности.

Детските градини и училищата, в които броят на децата и учениците със специални образователни потребности не е достатъчен за назначаване на специалисти, обезпечавщи ресурсното подпомагане в тях, ще имат необходимост от подкрепа и насочване на такива към тях от общината. Тези специалисти могат да бъдат осигурени от ЦСОП, ЦПЛР, доставчици на социални услуги или от РЦПППО – Добрич.

Важен момент за осигуряване на общата подкрепа, която включва и дейности, свързани с оказване на психологическа помощ на деца, ученици, родители и педагогически специалисти и изграждане на подходяща психологическа среда е присъствието на психолог в детските градини и училищата. Ефективното сътрудничество между местните структури и доставчици на социални услуги е възможност за осигуряване на психолог за работа на терен.

В детските градини и училищата, в които броят на децата и учениците със СОП позволява да се формира преподавателска норма на специалисти за ресурсно подпомагане, е необходимо да пристъпят към назначаване на такива.

Учебни заведения в които се осигурява допълнителна подкрепа

Община	Детска градина	Начално училище	Основна училище	Средно училище	Професионална гимназия
Каварна	ДГ“Здравец“	0	ОУ „Й.Йовков“	СУ „Ст. Караджа“	ПЗГ “Кл.Арк. Тимирязев“
Каварна	ДГ “Радост“				
	2	0	1	1	1

На територията на област Добрич се осигурява допълнителна подкрепа на децата и учениците със специални образователни потребности, които са включени в групи за ресурсно подпомагане. За учениците с хронични заболявания и изявиени дарби се изготвят индивидуални учебни планове и програми. Предстои обучение на педагогическите специалисти да изготвят оценка на образователните потребности за децата и учениците в риск. Ролята на оценката е да осигури холистичен подход и мобилизира ресурсите на социалната, образователната и здравната системи с цел навременната им и координирана намеса при забелязани възможно затруднения в развитието на дете в риск.

Учебни заведения в които се осигурява допълнителна подкрепа

Община	Детска градина	Начално училище	Основна училище	Средно училище	Професионална гимназия
Каварна	ДГ“Здравец“		ОУ „Й.Йовков“	СУ„Ст. Караджа“	ПЗГ “Кл.Арк. Тимирязев“
Каварна	ДГ “Радост“				
	2	0	1	1	1

III.2.4. Данни за деца и ученици с хронични заболявания.

Деца с хронични заболявания	14
-----------------------------	----

Осигуряването на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците с хронични заболявания обхваща периода, необходим за лечение на детето или ученика. При необходимост срокът се удължава в зависимост от тяхното здравословно състояние. За осигуряване на качествен процес на образование и съобразявайки се със здравословното състояние на учениците, които повече от 30 последователни учебни дни не могат да се обучават в друга присъствена форма на обучение се организира индивидуална форма на обучение.

III.2.5. Данни за деца и ученици с изяви дарби.

Деца с постижения в областта на науката	45
Деца с постижения в областта на спорта	120
Деца с постижения в областта на изкуството	15

От информацията за постиженията на децата и учениците в областта на науката, спорта и изкуството е видно, че създаването на условия гарантира тяхното личностно развитие. Община Каварна прилага мерки за работа с тези деца и стимулиране на техните изяви и участия.

От обобщената информация за децата и учениците, нуждаещи се от осигуряване на обща и допълнителна подкрепа, е необходимо усилията на всички институции обвързани с отглеждането, възпитанието, образованието, социализация на подрастващите да се ангажират в най-висока степен с изпълнение на нормативната система по посока приобщаващо образование.

Изведени проблеми за осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие:

- Липсата на специалисти за осигуряване на обща и допълнителна подкрепа на личностно развитие на ученици със специални образователни потребности;

- Необходимост от действени мерки за осигуряване развитието на децата с изяви дарби;
- Липсва на ефективно взаимодействие между родителите и педагогическите специалисти за гарантиране на най-добрия интерес на дете за неговото личностно израстване;
- Миграцията на родителите-заминаване на ученици в чужбина заедно с родителите или учениците се отглеждат от роднини, които не са в състояние да упражняват ефективен контрол;
- Липса на социални услуги за деца в общността.

III.3. КАДРОВАТА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ СЪС СПЕЦИАЛИСТИ В СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ.

III.3.1. Данни за педагогически персонал в ДГ, училища, ЦПЛР, ЦСОП

Училище / ДГ	Населено място	Персонал		Педагогически специалисти													
		Общ брой	Педагогически	Непедагогически	директор	Зам.-директор	Учител	Учител, ЦОУД	Психолог	Педагогически съветник	Логопед	Ресурсен учител	Сензорен терапевт	Образователен медиатор	Арт терапевт	Други специалисти	
СУ "Ст.Караджа"	гр. Каварна	69	56	13	1	1	50	11		1							
ОУ "Й. Йовков"	гр. Каварна	40	32	8	1	1	31	6									
ОУ "Св.Св. Кирил и Методий"	с. Белгун	10,5	9	1,5	1	0	6	2									
НУ "Бр.Миладинови"	гр. Каварна	18,5	14	4,5	1	0	9	7						1			
НУ "Христо Ботев"	с.Септемврийци	7,5	5	2,5	1	0	3	1						1			
ПЗГ "Кл. Арк. Тимирязев"	гр. Каварна	27	19	8	1	1	18	0									
ДГ "Здравец"	гр. Каварна	24	14	10	1	0	13				1						
ДГ „Радост"	гр. Каварна	22	11	11	1	0	10		1								
ДГ "Детелина"	гр. Каварна	22	11	11	1	0	10										
ДГ "Слънце"	с.Септемврийци	7	4	3	1	0	3										
ДГ "Калиакра"	С.Българево	4	2	2	1	0	2										
ДГ "Дъга"	с.Вранино	4	2	2	1	0	2										
ДГ "Калинка"	с.Раковски	4	2	2	1	0	2										

ЦСОП	гр. Каварна	14	9	5	1	0	8	4									
ЦПЛР -ОДК- Каварна	гр. Каварна	6,5	5	1,5	1	0	5	0									
Общо:		280	195	85	15	3		31		1	1			2			

В образователната система на територията на община Каварна работят 280 души, от които: 195-педагогически персонал/15 директори, 3 – заместник директор, 1 логопед, 1 педагогически съветник, 2 образователни медиатори и 95 души непдагогически персонал. Квалифицирани педагогически кадри успешно работят и участват в национални програми, проекти, курсове и конференции. Детските градини на община Каварна работят с квалифицирани специалисти с компетенции за работа с деца билингви.

Логопедичен кабинет е открит в ДГ „Здравец”-гр. Каварна. Логопедът работи в трите градини: ДГ”Здравец”, ДГ”Радост” ДГ”Детелина”. Логопедична работа включва: превенция на комуникативни нарушения и на обучителни трудности; диагностика на комуникативни нарушения; корекционно–терапевтична дейност и др. Средства за логопедичен кабинет са предвидени в единен разходен стандарт, като допълнителен компонент по формулата в размер до 0,5 на сто, за финансиране на логопедичен кабинет.

Все по-осезаемо в детските градини и училищата се чувства необходимостта от психолози, ресурсни учители, педагози, подготвени да работят с деца със зрителни, слухови и др. увреждания или хронични заболявания. Назначените такива специалисти в училищата и детските градини са недостатъчно на брой.

Училищните ръководства на училищата в община Каварна ясно осъзнават необходимостта от специфични умения и компетентности на своите педагогически специалисти, които трябва да са подготвени, за да реагират адекватно, както в осигуряването на кариерно ориентиране и занимания по интереси за развитие на способностите, за изява на дарбите в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта и в организирането на дейности по превенция на тормоза и насилието, така и да работят със специфичен инструментариум съобразно индивидуалните потребности на деца и ученици със специални образователни потребности.

Съществуващата материална база все още се оценява като недостатъчна, което налага концентриране на усилията на образователните, но и на всички институции в тази насока при осигуряване на нужното финансиране от държавата.

Училищата на територията на общината имат добре развита партньорска мрежа. Всяка от образователните институции има традиции в сътрудничеството си с действащите социални институции, клубове, неправителствени организации и др. Препоръките, които могат да бъдат направени на базата на анализа на създадените партньорства, са в посока на по-активното включване на институции и фирми в осигуряването на разнообразни дейности по подкрепа на личностно развитие, които предполагат реализирането на по-дългосрочни съвместни инициативи съобразно индивидуалните потребности на децата и учениците.

Освен липсата на специалисти за обезпечаване на допълнителната подкрепа в училищата, не по-малък е проблемът с недостига на педагози по учебни предмети като география, икономика, труд и предприемачество, технологии, чуждоезиково обучение, музика и изобразително изкуство, които се преподават от учители с друга специалност.

III.3.2. Информация за възможностите на училищата /ДГ за ресурсно обезпечаване на подкрепа на децата и учениците със СОП.

Община	Брой ДГ	Брой деца /ученици със СОП	Възможности за:	
			назначаване на ресурсни специалисти /конкретно	назначаване на помощник учители
Каварна	7	6	не	не

Община	Брой училище	Брой деца /ученици със СОП	Възможности за:	
			назначаване на ресурсни специалисти /конкретно	назначаване на помощник учители
Каварна	6	17	не	не

Обобщената информация за броя на децата и учениците със специални образователни потребности и възможностите за назначаване на специалисти, осигуряващи ресурсното подпомагане показва необходимостта от обезпечаване на образователните институции с тях. В Анализа на потребностите от подкрепа за личностно развитие за децата и учениците на общината е представена информация по отделно всяко училище и детска градина за децата и учениците със СОП, които се обучават и възпитават в тях. От проучената информация е видно, че образователни институции е необходимо да престъпят към действия за назначаване на специалисти за осигуряване на ресурсното подпомагане и ежедневно присъствие на психолози, логопеди и ресурсни учители, помощник учители.

III.3.3. Кадрова осигуреност със специалисти в социални и други институции на територията на общината.

Община Каварна	Специалисти						
	Медицински специалисти	Рехабилитатори	Логопеди	Ресурсни учители	Психолози	Психотерапевти	Социални работници
Каварна	9	1	1	1	1	0	

-9 мед. сестри и 1-лекар.работят в училища и ДГ;

В „Медицински център” Каварна” ЕООД работят 5 семейни общо практикуващи лекари; 3-фелдшери и 4 мед. сестри работят във филиала за спешна медицинска помощ-гр. Каварна,

-един рехабилитатор в „МБАЛ-Каварна” ЕООД.

-един психолог в ОКЦПДМ.

-логопед назначен в ДГ”Здравец”

-един ресурсен учител назначен от РЦПППО

Кадровата обезпеченост със специалисти за осигуряване на обща и допълнителна подкрепа в образователните институции в общината е възможна с използване на гъвкави подходи и действия. Връзката и взаимодействието между институциите позволява обезпечаване на процесите на приобщаващото образование.

III.3.4. Реализирани форми за повишаване на педагогическите компетенции на педагогическите специалисти свързани с осигуряване и реализиране подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

195 педагогически специалисти, които работят в детските градини и училищата са преминали различни квалификационни форми през последните две учебни години за работа с деца със СОП, деца в риск, работа с деца с изяви дарби. Повечето от педагогическите специалисти са участвали в повече от 1 квалификационна форма в направление приобщаващо образование. Формите за повишаване на педагогическите компетенции са семинар, курс, работни маси, кръгли маси, конференции и др. Финансирането е от бюджетите на училищата, безплатни обучения, по проекти и програми. Обученията, свързани с повишаване на квалификацията са организирани на училищно ниво, общинско, регионално и национално. Организатори на квалификационните форми са МОН, РУО – Добрич, РЦПППО – Добрич, НВО, ДИКПО гр. Варна и др.

Въпреки високия брой педагози, включени в различни квалификационни дейности, разнообразието от теми, свързани с приобщаващото образование, все още се отчита необходимостта от поддържаща квалификация за обогатяване на педагогическите умения и придобиване на ключови компетентности за работа с деца и ученици за ефективно осигуряване на действена подкрепа, както и търсене на форми за сътрудничество и партньорство с родителите.

Изведени проблеми, свързани с повишаване на педагогическите компетенции на учителите и директорите по посока осигуряване и реализиране на подкрепа за личностно развитие на деца и ученици:

- Обученията да са ориентирани към практиката;
- Педагогическите специалисти с висока средна възраст имат ниска мотивация за участие в квалификационни форми;
- Недостатъчното финансиране намалява възможностите за участие във външни квалификационни форми.

Община Каварна предлага решаване на проблемите, свързани с повишаване на педагогическите компетентности на специалистите като се съобразява с ресурсите, потребностите, кадрите, които работят по места.

III. 4. ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ И ПАРТНЬОРСКИ МРЕЖИ

III.4.1. Изградени партньорства между образователните институции и други заинтересовани страни.

Всички институции в системата на образованието и подкрепата на личностно развитие си взаимодействат с Дирекция „Социално подпомагане“ – Отдел „Закрила на детето“, общинските – МКБППМН, Детска педагогическа стая към Районно управление, ЦПЛР –ОДК Каварна, читалища, НВО.

Училищата имат изградени традиции за партньорство и съвместни инициативи в подкрепа на деца и ученици с научни, образователни, информационни, културни и спортни институции.

В търсене на нови форми, удовлетворяващи интересите на учениците и осигуряващи им пълноценно оползотворяване на свободното време, училищата си партнират и с всички клубове, предприятия и дружества в областта на спорта.

III.4.2. Изграждане на партньорства с други институции, функциониращи на териториите на общините в изпълнение на дейностите по подкрепа на личностното развитие.

По-активното включване на институции и фирми в осигуряването на разнообразни дейности по подкрепа на личностно развитие, които предполагат реализирането на по-дългосрочни съвместни инициативи съобразно индивидуалните потребности на децата и учениците.

III. 5. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОБЩИНА КАВАРНА.

III.5.1.Общинска политика за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците, специфични условия, обективни и субективни трудности, рискове, възможни решения.

Община Каварна разполага с минимален брой социални услуги, предоставяни в общността, главно насочени към лица над 18 г. възраст. Липсват социални услуги, които да се предоставят на деца в риск, деца нуждаещи се от специална закрила, деца с трайни увреждания или деца със специални образователни потребности. Необходимо е да се разшири палитрата от услуги, за да се създаде възможност за задоволяване потребностите на идентифицираните целеви групи.

Формирането на общинската политика за подкрепа на личностно развитие на децата и учениците се влияе от неблагоприятните тенденции в демографската характеристика на общината – намаляващ брой на населението поради отрицателен естествен прираст и миграция, породена от икономически фактори, свързани с осигуряване трудова заетост. Тези процеси влияят на институциите в системата на предучилищното и училищното образование – трудности при формиране на групите и паралелките съответно в детската градина и училищата, съществуване на стабилни ядра в ученическата общност, които въздействат върху процеса на формиране на устойчиви нагласи и мотивация за учене. В резултат на свиване на производствата, обема на работа и промяната в ситуацията на пазара на труда равнището на заетост е в спад. Това създава предпоставки от социален характер, които влияят върху редовното посещение на децата и учениците. Много внимание изискват проблемите със задържането в детската градина и училищата на подрастващите от ромски произход. Педагогическите специалисти имат компетентности за осъществяване процеса на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие. За неговия напредък е необходимо да се организират квалификационни дейности, на различни нива - детска градина/ училища, обучителни организации, програми.

Констатира се липсата на специалисти като психолог, логопед, сензорен терапевт, ресурсен учител в образователните институции. Ресурсното подпомагане се извършва чрез Регионалния център за подкрепа на процеса за приобщаващо образование. Проблемът е и финансов, и кадрови. Възможен вариант за кадровото обезпечаване е квалификация на специалист или преквалификация на съществуващ педагог с финансово съдействие на институциите, които имат отношение към процеса на подкрепа на личностно развитие.

Трудности има с изграждането на достъпна архитектурна среда, което се вижда в изнесените по-горе данни. Усилията с реализираните дейности, финансирани от бюджета

на общината, не обезпечават нормативно изискваните условия. Кандидатстването по проекти е начин за осигуряване средства за създаване на подходяща среда.

III.5.2. Сътрудничество между институциите в системата на предучилищното и училищното образование, държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги.

Ефективното сътрудничество в системата на предучилищното и училищното образование и всички институции, свързани с тях е в средна степен. Всяка институция осигурява необходимата подкрепа в рамките на своите правомощия. Необходимо е тясно сътрудничество между образователните институции, държавните и местните органи и доставчиците на социални услуги и определяне на задължителните изисквания към всички участници в процеса на осъществяване на приобщаващо образование и отговорностите на всеки, съобразно определените му функции.

III.5.3. Добри практики в областта на приобщаващото образование.

При работата с деца и ученици със СОП има добра координираност между ресурсните учители от РЦПППО град Добрич и учителите от училищните екипи за подкрепа за личностно развитие.

По европейските проекти, по които работят, училищата си сътрудничат и с образователни институции от други държави – Полша, Румъния, Турция, Италия, Испания, Франция, Кипър, Латвия, Словения и др.

Училищата и детските градини са изградили традиции, чрез които се дава възможност децата да се изявяват и развиват своите заложби и талант – училищни клубове, участие във фестивали на различно ниво, спортни мероприятия, организиране на изложби, провеждане на училищни дебати и др. В детски градини и училища са изградени добри практики на партньорство с родителите на децата.

Подкрепа на личностното развитие на децата и учениците - Изведени извънучилищни дейности в ЦПЛР, които са отворени и съобразени с желания, интереси, потребности на децата и учениците.

Изграждане позитивен организационен климат – Организиране на летни занимания за децата и учениците чрез училища, ЦПЛР и читалищата на територията на общината, като се осигуряват възможности за достъп на всички желаещи.

Развитие на училищната общност – Насърчаващи и поощрителни инициативи от страна на общинската администрация, свързани с изяви и успехи на децата и учениците на различни нива – олимпиади, фестивали, конкурси, състезания – организиране на празници, гостувания на изявени техни връстници от областта и региона и др.

IV. ВИЗИЯ И СТАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ НА ОБЩИНСКАТА СТРАТЕГИЯ

Направеният анализ на актуалното състояние на образователните институции на територията на община Каварна, включващ обхват на децата и учениците, кадровата обезпеченост с педагогически и непедagogически специалисти, реалното състояние на общата и специализираната среда и възможностите за обезпечаване на дейностите, свързани с подкрепа за личностно развитие са определящи при формиране на визията, целите на Общинската стратегия и дейности за нейното реализиране

IV.1 Визия:

Осъзнато и пълноценно изграждане на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в образователните институции чрез осигуряване на ключови фактори и ресурси от всички заинтересовани страни в системата на предучилищното и училищното образование на територията на община Каварна.

IV.2 Цели:

Целите са формулирани в реално измерими и ясни дефиниции, реализирането на които ще доведат до описаното във Визията желано състояние на образователните институции в община Каварна.

Стратегически цели:

- Осигуряване на среда за социално приобщаване и качествено образование, в която детето е прието, ценено и има възможност да развива своите способности;
- Осигуряване на необходими специалисти и повишаване на педагогическите компетенции на педагозите за посрещане на потребностите на децата и учениците за успешно и пълноценно приобщаване в училищната общност;
- Организационно и съдържателно развитие на институциите в системата на предучилищното и училищното образование за ефективно изпълнение на разпоредбите в нормативните документи за приобщаващо образование;
- Достъпност на общата и специализираната среда за децата и учениците чрез подобряване на материалните условия в детските градини и училищата;
- Осигуряване на най-добрия интерес на детето или ученикът чрез партньорство и взаимодействие между всички участници във процесите на обучение, възпитание, социализация и адаптация в образователните институции (деца/ученици – педагогически специалисти – родители);
- **Стратегическа цел:** Активно взаимодействие между образователните институции, държавни и общински структури, доставчици на социални услуги за осигуряване на процеса на приобщаващо образование в детските градини и училищата.

V. ДЕЙНОСТИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКИТЕ ЦЕЛИ.

1. Достъп до качествено образование за деца и ученици.

1.1.изграждане на педагогическа и специализирана подкрепяща среда за всяко дете и ученик за осигуряване на приобщаващото образование.

1.2.развитие капацитета на учителите от общообразователните училища и детските градини за работа с децата и с учениците със специални образователни потребности ; с хронични заболявания; в риск; с изявени дарби както и на специалистите, работещи с деца и ученици за прилагане на единна методика за оценяване на образователните им потребности;

1.3.създаване и ефективно функциониране на достъпни центрове, предоставящи адекватна подкрепа за всяко дете и ученик.

2. Повишаване участието и ангажираността на родителите и местната общност са участници в процеса на образование.

Те са основен фактор за подпомагане на децата и младите хора в риск от преждевременно напускане на училище и трябва да бъдат насърчавани чрез:

2.1. популяризиране на добри практики и възможности за участие в мрежи за включване на родителите и местната общност в мерки за предотвратяване на преждевременното напускане на училище;

2.2. повишаване отговорността на родителите и тяхната активност за сътрудничество с учителите и училищното ръководство с цел развитието на децата им с фокус върху родители от уязвими групи за насърчаване на редовното посещаване на детската градина и училището;

2.3. включване в осъществяването на граждански контрол в управлението на образователните институции.

3. Подкрепа за личностно развитието на децата и учениците.

За осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията на децата и учениците е необходима и допълнителна подкрепа. Тя се предоставя на деца и ученици: със специални образователни потребности; с хронични заболявания; в риск; с изявени дарби, като ограничава преждевременното напускане на училище и предотвратява социалното изключване. Конкретните мерки в тази насока включват:

3.1. назначаване на педагогически съветници, психолози, логопеди, ресурсни учители в детските градини и училищата;

3.2. създаване на екипи, които да работят съвместно с родителите, органите за закрила правата на детето и органите за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните;

3.3. развитие на ученическото самоуправление чрез ученическите съвети/парламенти с подкрепа от училището и от органите на местно самоуправление;

3.4. въвеждане на съвременни подходи за управление на дисциплината за преодоляване на фрагментарността в това отношение и постигане на последователна политика в областта на възпитанието.

4. Прилагане на системи за ранно предупреждение за преждевременно напускане.

След идентифициране на децата и учениците, застрашени от преждевременно напускане на училище и причините за това, следва да се прилагат конкретни мерки за всеки застрашен, като:

4.1. работа със семейството;

4.2. насочване за работа с психолог, педагогически съветник, младежки или социален работник, препоръка за включване в полуинтернатна група или целодневна организация на учебния ден и др.;

4.3. допълнителни занимания/консултации, насочване към дейности по интереси;

4.4. мотивиране за продължаване на образованието в следваща степен или за придобиване на професионална квалификация.

5. Развитие на занимания по интереси.

Заниманията по интереси имат доказан ефект като средство за повишаване удовлетвореността на децата и учениците от живота в детската градина и училището и ограничаване на преждевременното напускане на училище. Те осмислят свободното време на учениците чрез изява в предпочитана дейност, приобщават и мотивират, включително деца и ученици с идентифицирани потребности от специфична подкрепа, деца и ученици в риск от отпадане и/или с прояви на агресия и/или насилие. Тези занимания повишават мотивацията за участие в образователния процес и допринасят за развиване на знания, умения и компетентности.

6. Подпомагане на ученици, застрашени от преждевременно напускане на училище, по финансови причини.

Една от основните причини за преждевременното напускане на училище е липсата на финансови средства на семейството за осигуряване на редовното присъствие и активното участие на децата и учениците в образователния процес. Целевата финансова подкрепа може да включва:

6.1. частично или пълно заплащане на таксите от общината в детските градини за децата от семейства с ниски доходи;

6.2. реализиране на училищни политики чрез разработени правила за отпускане на стипендии за насърчаване повишаването на образователните резултати, подпомагане на достъпа до образование и предотвратяване на отпадането.

V.1. КАЧЕСТВЕНИ КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКАТА СТРАТЕГИЯ.

- Брой институции–Центрове за подкрепа за личностно развитие, които осигуряват обща и допълнителна подкрепа;
- Брой детски градини и училища, които самостоятелно организират и обезпечават ресурсното подпомагане на децата и учениците по чл. 283, ал. 4 от ЗПУО;
- Брой образователни институции, участващи в национални програми и проекти, осигуряващи процеса на приобщаващото образование;
- Брой педагогически специалисти, участвали в обучения за развитие на професионалните компетентности за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;
- Брой институции със значително подобрене на материалната база – нови елементи на специализирана среда;
- Брой детски градини и училища, в които работят педагогически съветници, психолози, логопеди и помощник на учителя.

V.2. ПРЕДМЕТ НА ОЦЕНКАТА.

Предмет на оценката е изпълнението на Общинската стратегия и постигнатите резултати. Тази оценка се извършва в два аспекта:

- Доколко се спазват регламентиранияте дейности за изпълнение на стратегическите цели, как се осигурява взаимовръзката между изпълнението на Областната стратегия и общинските стратегии за личностно развитие на децата и учениците;
- Какви са постигнатите резултати, доколко ефективно и ефикасно е въздействието на Общинската стратегия за постигането на целите и желаната визия.

VI. КООРДИНИРАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКАТА СТРАТЕГИЯ.

Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците се изпълнява от институциите, които работят на територията на Община Каварна и са ангажирани с осигуряване на подкрепата за личностно развитие на децата и учениците.

След приемането на областната стратегия, в изпълнение на чл.197, ал .1 и 2 от ЗПУО, всяка община разработва общинска стратегия за личностно развитие на децата и учениците за период от 2 години, която се приема от общинския съвет.

За изпълнение на общинската стратегия, ежегодно до 30 април, общински я съвет, по предложение на кмета и след съгласуване с Регионалното управление на образованието, приема годишен план за изпълнение на дейностите за подкрепа на личностно развитие.

Информация за изпълнените дейности и постигане на критериите за оценка на изпълнението на Областната стратегия се внася в Областна администрация - Добрич от общините три месеца преди изтичане на срока на Областната стратегия.